

Reguleringsmyndigheten
for energi

Adresseinformasjon fylles
inn ved ekspedering. Se
mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 03.06.2026

Vår ref.: 202506372-27 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Vedtak i uenighetssak om anleggsbidrag

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) er bedt om å avgjøre uenigheten mellom [REDACTED] (heretter kunden) og Arva AS (heretter Arva) om beregning av kundens anleggsbidrag.

Vår avgjørelse er forhåndsvarslet i brev av 12. mai 2026.

1 Vedtak om retting og varsel om tvangsmulkt

RME fatter følgende vedtak:

1. Arva AS har fastsatt og krevd inn betaling fra [REDACTED] etter feil regelverk, ved å anvende regelverket for ny tilknytning i stedet for regelverket for økt kapasitet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.
2. Arva AS har krevd anleggsbidrag for investeringer som er «utløst» av [REDACTED] i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.
3. Arva AS har beregnet [REDACTED] sitt anleggsbidrag i strid med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-5 andre ledd og tredje ledd tredje punktum, jf. § 16-9, som følge av feil fastsettelse av kostnadsgrunnlaget og kundens andel av dette.
4. Arva AS har etterberegnet [REDACTED] sitt anleggsbidrag i strid med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11 første og andre ledd, ved at etterberegningen bygger på et estimert anleggsbidrag som ikke er beregnet i tråd med forskriften.

For å gjenopprette lovlig tilstand pålegger RME følgende:

Arva AS må beregne [REDACTED] sitt anleggsbidrag på nytt i tråd med kravene i forskrift for omsetningskonsesjonærer §§ 16-1 jf. 16-5 til 16-9. Arva AS må deretter gjøre en etterberegning av [REDACTED] anleggsbidrag basert på den nye beregningen innen fire uker fra vedtaksdato, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11. Arva AS må fremlegge dokumentasjon for RME på at etterberegningen er gjort innen samme frist.

E-post: rme@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.reguleringsmyndigheten.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hjemmelen for pålegget om retting er forskrift for omsetningskonsesjonærer § 18-1.

RME varsler at vi vurderer å fatte følgende vedtak:

For det tilfellet at vårt pålegg om retting ikke blir oppfylt innen fire uker etter vedtaksdato, vil det påløpe løpende tvangsmulkt på 18 000 kroner per kalenderdag fram til forholdet er rettet, jf. energiloven § 10-3, første ledd og forskrift for omsetningskonsesjonærer § 18-1.

2 Beskrivelse av saken

2.1 Hva har skjedd?

RME mottok klage fra [REDACTED] (heretter kunden) den 6. mars 2025, og har senere fått utdypende kommentarer i e-post den 22. september og 14. oktober 2025. Arva AS (heretter Arva) har kommentert klagen i brev den 26. mars 2025. RME fikk ikke åpnet enkelte vedlegg i brevet fra Arva av 26. mars 2025. Disse ble sendt på nytt den 23. juni 2025. Arva har gitt mer informasjon i saken i brev av 16. september og 6. oktober 2025, og 24. mars og 8. april 2026.

Uenigheten mellom partene gjelder beregningen av kundens anleggsbidrag og fakturering av tilleggskostnader knyttet til traseendring på en kabelgrøft.

Bakgrunnen for saken er at kunden oppførte en ny fritidsbolig, på adressen [REDACTED], omtrent 6 meter fra et eldre hus eid av kunden. Det gamle huset var allerede tilknyttet, men skulle rives og kobles av Arvas strømmett.

Kundens elektroinstallatør sendte nettmelding om tilknytning av fritidsboligen, 11. oktober 2022. Arva besvarte forespørselen fra kunden med et informasjonsbrev den 13. oktober 2022. Arva utførte forprosjektering 17. januar 2023 som viste at det var nødvendig å foreta investeringer i nettet for å gjøre det driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens forespørsel om tilknytning. RME forstår Arva dithen at investeringsbehovet var begrunnet med at tiltakene var nødvendige for å overholde kravene til leverings- og spenningskvalitet etter forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet ([leveringskvalitetsforskriften](#)).

Kunden fikk et tilbud med estimert anleggsbidrag 3. februar 2023. Kunden ga innspill på kostnadene for tilknytning i e-post 6. februar 2023. I e-posten ga kunden uttrykk for at kostnadene for å flytte tilknytning fra det gamle huset til den nyoppførte fritidsboligen oppleves urimelige. Arva svarte at de ikke har mulighet til å gjøre noe med kostnadene i anleggsbidraget. Det er også vist til muntlige diskusjoner om det estimerte anleggsbidraget i partenes skriftlige kommunikasjon.

Etter en nærmere gjennomgang, oppdaget Arva feil i det opprinnelige tilbudet. Kunden mottok derfor et revidert estimert anleggsbidrag den 28. februar 2023 på 79 399 kroner. Kunden ba i e-post 28. februar 2023 Arva om en revurdering av kostnadene og om at anleggsbidraget skulle reduseres til i størrelsesorden 20 til 40 000 kroner, men fikk igjen beskjed fra Arva om at de ikke kunne gjøre noe med kostnadene. Kunden betalte det nye anleggsbidraget den 1. mars 2023. Anleggsarbeidet ble påbegynt 12. juni 2023, og anlegget ble deretter spenningsatt 3. juli 2023.

Den 15. november 2024 mottok Arva dokumentasjon på anleggsarbeidet fra sin entreprenør. På bakgrunn av denne sendte Arva en slutt faktura på 11 909 kroner til kunden den 22. januar 2025. Kostnadene knytter seg til ekstrakostnader ved mengderegulering av kabelgrøften.

2.2 Tidligere saksgang

RME varslet først et vedtak i saken 8. desember 2025.

Kunden uttalte seg om varselet i e-post av 16. desember 2025. Arva kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i brev av 17. desember 2025. Kunden svarte på Arva sine merknader til varselet i e-post av 19. desember 2025.

I lys av kommentarene til det første varselet, endret RME våre vurderinger knyttet til vedtakspunkt 3 og 4 om henholdsvis Arva sin beregning av estimert anleggsbidrag og Arva sin etterberegning og fakturering av kunden.

RME varslet derfor nytt vedtak i saken den 2. februar 2026.

Kunden kommenterte RMEs andre varsel om vedtak den 15. februar 2026.

I lys av kundens kommentarer har RME gjort en ny vurdering av om kundens forespørsel er å anse som en forespørsel om ny tilknytning. Vår vurdering er at kundens forespørsel er å anse som en forespørsel om økt kapasitet. Dette får konsekvenser for beregningen av estimert anleggsbidrag og etterberegningen av anleggsbidraget. RME varslet derfor nytt vedtak i saken 12. mai 2026.

3 Partenes anførsler

3.1 Kundens anførsler

Kunden anfører at saken skal behandles som en sak om flytting av nettanlegg, og ikke som en ny tilknytning. Kunden viser særskilt til at tilknytningen ble flyttet 6 meter, ved at fritidsboligen ble oppført kun 6 meter fra deres tidligere bolig og at det ikke har vært noen kapasitetsøkning.

Kunden anfører at de ikke kan se at ønsket om å flytte tilknytningen fra huset til fritidsboligen skulle kreve omfattende endringer i strømmettet. De forklarer at det i byggeperioden ble hentet strøm fra huset og at det ikke var noen problemer med kapasitet i byggeperioden.

Kunden påpeker videre at den eksisterende boligen ble revet etter oppføringen av den nye fritidsboligen, og at anleggsbidraget kun knytter seg til å flytte tilknytningen fra én bolig til en annen.

Kunden mener videre at anleggsbidraget er satt for høyt under henvisning til to forhold. For det første viser kunden til at dette er en sak om flytting av nettanlegg. Videre viser kunden til at andre som har tilknyttet seg strømmettet på [REDACTED] har betalt 3 000 til 4 000 kroner for å bli tilknyttet strømmettet.

I e-post til Arva har kunden dessuten anført at Arva i etterberegningen har dobbeltfakturert ham for gravearbeidet. Kunden viser til at anleggsbeskrivelsen i tilbudet om anleggsbidrag bekrefter at gravearbeid fra stolpe og frem til inntaket (40 meter) er medtatt i tilbudet, som han har betalt.

3.2 Arvas anførsler

Arva påpeker at kunden har meldt inn saken som en klage på flytting av nettanlegg, men at uenigheten gjelder en ny tilknytning. Arva har derfor behandlet saken som en klage på anleggsbidraget.

Arva anfører at kundens forespørsel ble behandlet som en ny tilknytning fordi et nytt bygg skal ha egen forsyning. Videre viser de til at installatør meldte inn nettmelding som nytt anlegg, og at det ikke ble bestilt demontering eller ombygging av den eksisterende tilknytningen i samme ordre.

Arva anfører at alle tekniske beregninger og vurderinger i saken er utført med utgangspunkt i at kundens eksisterende bolig (huset) skulle frakobles strømmettet, og at tiltaket gjaldt etablering av ny tilknytning til fritidsboligen. Arva la ikke til grunn at huset skulle forbli tilknyttet.

Arva anfører at de ikke la historisk belastning i tidligere bygning til grunn for prosjekteringen. Dette skyldes at bygningen skulle frakobles, og at den nye fritidsboligen representerer et annet og mer krevende driftsmønster enn tidligere bruk, blant annet som følge av elbillading. De anså derfor historisk belastning i tidligere bygning som irrelevant for vurdering av nødvendig nettløsning.

Arva opplyser om at det gamle huset hadde én-fase-tilknytning, men at installasjonen var så gammel at de ikke har noen dokumentasjon på hva som var installert overbelastningsvern (OV). Arva har snakket med elektroinstallatøren som mener at OV i det gamle huset var 35A.

Fordi dokumentasjon på tidligere OV mangler, har Arva oppgitt to beregninger på hva som kan ha vært kundens tidligere kapasitet. Arva mener at det høyst sannsynlig var installert 35A en-fase OV som gir et mulig effektuttak på 8050 W. Det største mulige OV-et som kunne vært installert er ifølge Arva 63A, som gir et mulig effektuttak på 14 490 W. Kunden forespurte i nettmeldingen tilknytning av fritidsboligen med 3x50A OV, som gir et mulig effektuttak på 19 919 W.

Arva har også utført målinger av historisk belastning fra 1. januar 2020 til 31. desember 2023. Ifølge Arva viser målingene at det gamle huset høyst sannsynlig har vært frakoblet i 2020, og at høyeste forbrukstopp er på ca. 7000 W. Dette samsvarer ifølge Arva med et OV på 35 A.

Arva viser til at den eksisterende tilknytningen ikke kunne benyttes til å forsyne det nye huset da det ville ført til overskridelser på spenningskvalitet og kortslutningsytelse i nettet. Med bakgrunn i dette måtte eksisterende lavspenning forsterkes. Arva viser til beregninger og vurderinger dokumentert i sjekklister for prosjektering i henhold til REN-blad 8061.

Investeringen Arva gjorde ga 151,3 kW i økt kapasitet i nettanlegg med flere brukere. Da Arva først beregnet kundens anleggsbidrag for dette nettanlegget, fordelte de kostnadsgrunnlaget på kunden som en forholdsmessig andel etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9. Kunden skulle dekke ¼ av kostnadene gjennom anleggsbidraget, mens de resterende ¾ skulle dekkes av Arva. Videre anfører Arva at fordelingen er gjennomført i samsvar med forskriftens krav om objektive og ikke-diskriminerende kriterier, og bygger på en vurdering av kundens etterspurte kapasitetsøkning og den faktiske kapasitetsøkningen i nettet. Arva har i sine kommentarer til første varsel om vedtak anført at de har revurdert fordelingen av kostnadsgrunnlaget for nettanlegg med flere brukere slik at hele kostnaden skal fordeles på kunden.

Avslutningsvis viser Arva til at differansen mellom innbetalt og etterberegnet anleggsbidrag skyldes mengderegulering av en kabelgrøft. I e-post til kunden har Arva utdypet at det ble estimert en gravetrase på 40 meter, men at den er mengderegulert etter innmålt trase til 65 meter.

4 Partenes kommentarer til forhåndsvarsel av vedtak av 8. desember 2025

Partene kommenterte RMEs første forhåndsvarsel til vedtak av 8. desember 2025.

4.1 Kundens kommentarer

Kunden kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i e-post av 16. desember 2025. Kunden ga merknader til Arva sine kommentarer til forhåndsvarselet i e-post av 19. desember 2025.

Kunden anfører at han ikke er kjent med prosessen for installasjonsmelding fra installatør i forbindelse med tilknytning av strøm. Han har i ettertid forstått at det har vært kommunikasjon mellom Arva og kundens installatør som kunden ikke har kjent til.

Kunden viser til at det gamle huset som nå er revet hadde vært tilknyttet strømmettet i mange år og at det ble betalt nettleie i denne perioden. Kunden anfører at han ikke har bestilt ny tilknytning av strøm til fritidsboligen. Han har heller ikke gitt noen fullmakt til å gjøre det. Kunden mener at tilknytningen skulle flyttes fra det gamle huset til den nye fritidsboligen, og at Arva ble informert om dette. Kunden viser til e-post-korrespondanse mellom partene.

Kunden anfører at det aldri har vært noe problem med kapasiteten til tilknytningen til det gamle huset. Kunden synes at det er overraskende at Arva hevder at kapasiteten i nettet er for dårlig. Han viser til at fritidsboligen midlertidig fikk byggestrøm ved å hente strøm fra det gamle huset i en periode det var svært kaldt og fritidsboligen ble brukt mye. Kunden har vedlagt bilder som viser kabel fra det gamle huset til fritidsboligen.

Kunden opplyser om at årsaken til at han betalte tilbudet om anleggsbidrag, var at familien hadde avtalt at de skulle samles i fritidsboligen i påsken. Ved betaling skulle Arva ifølge kunden tilknytte fritidsboligen til strømmettet innen 8 dager, men det ble ikke gjennomført.

4.2 Arvas kommentarer

Arva kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i brev av 17. desember 2025.

Arva har forståelse for at saken har vært krevende for kunden. De opplyser om at det har vært omfattende kommunikasjon i etterkant av tilknytningen. Samtidig er det viktig for Arva å sikre korrekt og konsistent anvendelse av regelverket for anleggsbidrag.

Arva er enige i RMEs vurderinger i kapittel 5.1 og 5.2 i forhåndsvarselet av 8. desember 2025 om at Arva har krevd betaling fra kunden etter riktig regelverk og at investeringene var «utløst av kunden», i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav a.

Arva erkjenner at det opprinnelige estimerte anleggsbidraget som ble oversendt kunden ikke var optimalt utformet. I ettertid har Arva forbedret både interne rutiner og kompetanse knyttet til fastsettelse av anleggsbidrag. Tilsvarende beregningsmetode ville ikke blitt benyttet i dag.

Arva tar selvkritikk for at den opprinnelige beregningen ikke var tilstrekkelig oversiktlig og etterprøvable, men vil samtidig understreke at dette ikke var et uttrykk for bevisst feilpraktisering av regelverket.

Arvas kommentarer til RMEs vurdering om beregning av anleggsbidrag

Arva er enig i RMEs resonnering i kapittel 5.3, men er uenig i den foreløpige konklusjonen.

Arva har i denne saken nå revurdert tiltaket som en kundespesifikk investering, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-8, basert på følgende forhold:

- Tiltaket var nødvendig for å oppfylle krav til spenningskvalitet og kortslutningsytelse ved tilknytning av den aktuelle installasjonen.
- Eksisterende kunder på den aktuelle radialen hadde akseptabel leveringskvalitet før tiltaket, og investeringen var ikke nødvendig for å opprettholde deres forsyning. Det bemerkes at disse eksisterende kundene har vesentlig kortere avstand til transformator i forhold til klagende kunde.
- Det forelå ingen bestilling, plan eller konkret forventning om økt kapasitet eller nye tilknytninger i området. Dette gjelder fremdeles per 17. desember 2025.

Videre har Arva vurdert at vilkårene i § 16-8 bokstav b og c er oppfylt:

Nettiltaket er dimensjonert etter nettselskapets minste standard for å kunne forsyne kundens bestilte installasjon. Eiendommen ligger i et griseområde med lav utbyggingsaktivitet. Det aktuelle området er ikke regulert, og omkringliggende arealer er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF). På bakgrunn av dette vurderer Arva det som lite sannsynlig at andre kunder vil bli tilknyttet eller få økt kapasitet i det aktuelle nettanlegget innen ti år.

Arva viser i denne sammenheng til at det er nettselskapet som har ansvar for valg av nettløsning. Dette ansvaret omfatter også vurderingen av om en investering skal behandles som kundespesifikk etter § 16-8 eller som investering i nettanlegg med flere brukere etter § 16-9, forutsatt at vurderingen er saklig og ikke-diskriminerende.

Subsidiær merknad om anvendelse av § 16-9

Dersom RME likevel kommer til at forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 må anvendes, vil Arva bemerke at investeringen var begrunnet i krav til leveringskvalitet og kortslutningsytelse, og ikke i et behov for generell kapasitetsøkning i området.

Arva stiller derfor spørsmål ved om den beregnede økte kapasiteten på 151,3 kW gir et dekkende bilde av den kapasitetsøkningen som faktisk var nødvendig for å muliggjøre kundens tilknytning. Eventuelle forbedrede tekniske marginer for eksisterende kunder var en konsekvens av tiltaket, men ikke formålet med investeringen.

Etterberegning

Arva tar til etterretning RMEs vurdering av at etterberegningen i forhåndsvarselet punkt 5.4 må ses i sammenheng med korrekt beregning av det estimerte anleggsbidraget, og vil gjennomføre ny beregning i tråd med RMEs endelige vedtak.

Avslutning

Arva ber RME ta stilling til om nettselskapets valg av å behandle investeringen som kundespesifikk etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-8 er saklig og i tråd med regelverket, basert på de konkrete forholdene i saken.

5 Partenes kommentarer til forhåndsvarsel av vedtak av 2. februar 2026

På anmodning fikk kunden utsatt frist til å kommentere varselet. Kunden har kommentert vårt forhåndsvarsel til vedtak av 2. februar 2026. RME har ikke mottatt kommentarer til dette varselet fra Arva.

5.1 Kundens kommentarer

Kunden kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i e-post av 15. februar 2026.

Kunden anfører at han ikke har gitt sin elektroinstallatør fullmakt til å bestille ny tilknytning eller oppgradering av nettet på hans vegne. Årsaken til han ikke har bestilt oppgradering, er at den eksisterende tilknytningen til det gamle huset har fungert svært godt.

Kunden anfører at det at han betalte anleggsbidraget, ikke er det samme som at han har akseptert tilbudet om anleggsbidrag. Kunden mener at han ikke har fått mulighet til å vurdere nettilknytning opp mot alternativ tiltak.

Kunden anfører at kostnaden for gravearbeidet er urimelig, og viser til at det er fakturert over 92 000 kroner for 3,5 timer med gravearbeid for Arva sin entreprenør. Kunden forstår at det tilkommer noen ekstra kostnader i den forbindelse.

Kunden kommer med tre ulike forslag til en minnelig løsning mellom partene på hvor mye han skal betale, og at Arva tilbakebetaler det overskytende.

6 Partenes kommentarer til forhåndsvarsel av vedtak av 12. mai 2026

Partene har kommentert vårt forhåndsvarsel til vedtak av 12. mai 2026.

6.1 Kundens kommentarer

Kunden kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i brev av 19. mai 2026. Kunden mener at den nye fritidsboligen ikke har et høyere effektbehov enn det revede huset, og at det derfor heller ikke er snakk om en forespørsel om økt kapasitet. Utover dette gjengir kunden tidligere saksopplysninger og anførsler.

6.2 Arvas kommentarer

Arva kommenterte forhåndsvarsel til vedtak i e-post av 18.mai 2026.

Klassifisering – ny tilknytning vs. økt kapasitet:

Arva opprettholder at tiltaket i denne saken bør klassifiseres som en ny tilknytning. Det er etablert et nytt tilknytningspunkt til en ny installasjon, med egne tekniske forutsetninger og dimensjonering. Selv om anlegget ligger på samme eiendom og kunden formelt sett viderefører kundeforholdet, er tilknytningen prosjektert og utført etter gjeldende krav til spenningskvalitet og kortslutningsytelse for nye anlegg. Dette innebærer at tilknytningen må behandles som et nytt teknisk anlegg. Når historisk kapasitet samtidig legges til grunn som sammenligningsgrunnlag, mener Arva at det oppstår en sammenblanding av ulike tekniske forutsetninger, og at det gir et misvisende grunnlag for vurdering av kapasitetsøkning. Arva mener derfor at klassifisering som økt kapasitet ikke i tilstrekkelig grad reflekterer realitetene i det etablerte anlegget.

Reinvesteringsfradrag:

Arva mener at fradrag for reinvestering av eksisterende tilknytning i dette tilfellet ikke er treffende. Tiltaket innebærer etablering av et nytt tilknytningspunkt til en ny installasjon, og ikke videreføring eller oppgradering av eksisterende anlegg. Den tidligere tilknytningen er avvirket, og det foreligger dermed ikke en funksjonell videreføring som tilsier at tiltaket kan anses som en reinvestering. Arva mener at det vil være i strid med formålet bak regelverket å gi fradrag for reinvesteringsteknisk kostnader i denne saken.

Mengderegulering kabelgrøft:

Arva anfører at merkostnadene for gravearbeidet skyldes at gravetrase ble endret av kunden. Kunden ønsket ikke å grave i første utpekte trase. Arva mener endringen var ønsket av kunden og dermed utløst av kunden. Arva opplyser om at det med anleggsbidraget også var vedlagt kart, slik at trase kunne vurderes og endres.

7 RMEs vurdering av saken

Vi vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter.

Slik RME ser det, er det fire spørsmål i saken. Det første spørsmålet er om Arva har fastsatt og krevd inn betaling fra kunden etter riktig regelverk. Det andre spørsmålet er om Arva har krevd inn et anleggsbidrag for investeringer som ble utløst av kunden. Det tredje spørsmålet er om Arva har beregnet kundens anleggsbidrag riktig. Det fjerde spørsmålet er om Arva har etterberegnet kostnadene ved gravearbeidet og sendt slutt faktura til kunden i tråd med regelverket.

7.1 Har Arva krevd betaling fra kunden etter riktig regelverk?

RME oppfatter at partene er uenige om hvorvidt saken skal behandles som en sak om flytting av nettanlegg etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 17-4 eller som en ny tilknytning etter forskrift for omsetningskonsesjonærer kapittel 16.

Kunden er også uenig i at de skal betale anleggsbidrag fordi de har betalt nettleie for tilknytningen av det gamle huset i alle år.

Generelt om nettleie og når nettselskapet skal kreve betalt

Nettleie er den prisen man betaler til nettselskapet for å være tilknyttet nettet og refereres til hvert tilknytningspunkt. Nettleien skal dekke nettselskapenes kostnader ved å drifte og vedlikeholde strømmettet.

Anleggsbidrag er derimot et investeringstilskudd som skal sørge for at de som utløser investeringer i nettet, dekker sin andel av kostnadene. Formålet med anleggsbidragsregelverket er todelt. Det skal fungere som et prissignal til kunden, og som en kostnadsfordeling mellom den som utløser investeringen og øvrige kunder i nettet. Anleggsbidrag gir altså kundene et prissignal som reflekterer kostnadene ved å be om effekt, og skal gjenspeile de faktiske kostnadene knyttet til tilknytningen. Ved å beregne anleggsbidraget for hvert tilknytningspunkt sikrer man at kostnadene reflekterer tilknytningen som utløste anleggsbidraget.

Om en kunde skal betale anleggsbidrag avhenger av om kundens forespørsel utløser kostnader som nettselskapet skal kreve anleggsbidrag for. RME mener derfor at det at kunden i denne saken har betalt nettleie for tilknytningen til det gamle huset, ikke er relevant i vurderingen av om de skal betale anleggsbidrag.

Spørsmålet er om Arva har beregnet kundens anleggsbidrag etter riktig regelverk. RME mener at det avgjørende for hvilket regelsett som kommer til anvendelse er hva kundens forespørsel innebærer, og ikke hvilket navn nettmeldingen har.

Nemnda har i tidligere saker uttalt at det er «[...] realitetene i forbindelse med selve frakoplingen, oppsigelsen og reetableringen av nettilknytningen som må være avgjørende».¹

RME vil derfor gjøre en helhetsvurdering av realitetene i saken for å vurdere om tilknytningen av fritidsboligen er å anse som en sak om flytting av nettanlegg, som en ny tilknytning, eller som en fortsettelse av et eksisterende kundeforhold der kunden har bedt om økt kapasitet.

Forespørsel om flytting av nettanlegg

Ved en forespørsel om endring av et eksisterende nettanlegg skal nettselskap fastsette og kreve inn betaling fra kunden som dekker «kostnadene ved endring av eksisterende nettanlegg som utløses av andre enn nettselskapet», jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 17-4 første ledd bokstav a.

¹ Se Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 28. januar 2022 (2021/1047), avsnitt 33.

Etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 17-4 første ledd bokstav a menes det med vilkåret «endring av nettanlegg» at en aktør ber nettselskapet om å endre deler av sitt eksisterende nett, uten at endringen nødvendigvis er utløst av en ny tilknytning, økt kapasitet eller bedre kvalitet. Ønsker om «endring av nettanlegg» er gjerne kosmetisk eller praktisk begrunnet, som for eksempel å flytte en stolpe eller en nettstasjon for å frigjøre plass, eller legge en luftledning om til kabel i bakken for å få bedre utsikt.²

Forespørsel om ny tilknytning

Forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 regulerer når et nettselskap skal kreve anleggsbidrag fra kunden. Etter § 16-1 første ledd bokstav a skal nettselskap kreve inn et anleggsbidrag for investeringene som blir utløst når kunden blir tilknyttet nettet. Å bli tilknyttet nettet innebærer at kunden ber om en tilknytning uten at det foreligger et eksisterende avtaleforhold til nettselskapet.

RME har i vår forvaltningspraksis lagt til grunn at det er en ny tilknytning hvis installasjonen som blir tilknyttet ikke har vært en kunde av nettselskapet tidligere. Dette er også stadfestet av Energiklagenemnda.³

I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at en reetablering av en nettilknytning, dersom kunden har vært frakoblet strømmettet og abonnementet er sagt opp, er å regne som en ny tilknytning.⁴ Et kundeforhold anses opphørt når kunden har sagt opp avtalen sin med nettselskapet.⁵

Det er RMEs oppfatning at å være tilknyttet nettet ikke bare omfatter kunder som har fått en permanent tilknytning til nettet, men også kunder som blir tilknyttet nettet gjennom mer provisoriske løsninger, slik som byggestrøm.⁶

Forespørsel om økt kapasitet

Etter forskriftens § 16-1 første ledd bokstav b skal nettselskap kreve inn et anleggsbidrag for investeringene som blir utløst når kunden får økt kapasitet. Å få økt kapasitet innebærer at en eksisterende nettkunde ber om større effektutvekslingsrettighet.

Hva har skjedd i denne saken?

I denne saken fremgår det av nettmeldingen fra installatør at kunden ba om tilknytning av en «ny installasjon» med et effektbehov på 13 kW og OV på 3x50A. Forespørselen innebærer tilknytning av kundens nye fritidsbolig som var under bygging – en installasjon som ikke tidligere hadde vært tilknyttet Arva sitt nett.

² Se [Høringsdokument nr. 6 2018](#) s. 52 flg.

³ Se Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 5. juni 2025.

⁴ Se Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 15. desember 2020 med ref. 2020/0906.

⁵ Se RMEs [vedtak](#) av 22. mars 2021 med ref. 202000189-12.

⁶ Se RMEs [vedtak](#) av 16. januar 2025 med ref. 202410453-10 og NVEs [vedtak](#) av 15. juli 2016 med ref. 201600327-4.

Kunden anfører at han ikke har gitt sin elektroinstallatør fullmakt til å be om en ny tilknytning. På tidspunktet for kundens forespørsel hadde kunden et gammelt hus med tilknytning på samme eiendom, ca. seks meter ved siden av den nye fritidsboligen. Kundens anfører at han hele tiden har ønsket å flytte tilknytningen fra det gamle huset til det nye. Kunden har informert om dette i kommunikasjon med Arva før anleggsbidraget ble betalt og nettselskapets arbeid startet opp.

Arva anfører at kundens forespørsel ble behandlet som en ny tilknytning fordi et nytt bygg skal ha egen forsyning. Videre viser de til at installatør meldte inn nettmelding som nytt anlegg, og at det ikke ble bestilt demontering eller ombygging av den eksisterende tilknytningen i samme ordre. Arva anfører at det er etablert et nytt tilknytningspunkt til en ny installasjon, med egne tekniske forutsetninger og dimensjonering. Arva mener at tilknytningen i praksis må behandles som et nytt teknisk anlegg. Når historisk kapasitet samtidig legges til grunn som sammenligningsgrunnlag, mener Arva at det oppstår en sammenblanding av ulike tekniske forutsetninger, som gir et misvisende grunnlag for vurdering av kapasitetsøkning. Arva mener derfor at klassifisering som økt kapasitet ikke i tilstrekkelig grad reflekterer realitetene i det etablerte anlegget.

Arva anfører at alle tekniske beregninger og vurderinger i saken er utført med utgangspunkt i at kundens eksisterende bolig (huset) skulle frakobles strømmettet, og at tiltaket gjaldt etablering av ny tilknytning til fritidsboligen.

Arva opplyser om at tilknytningen av det gamle huset var en én-fase-tilknytning, men at de ikke har noen dokumentasjon på hva som var installert OV. Arva mener at det høyst sannsynlig var installert en 35A en-fase OV som gir et mulig effektuttak på 8050 W. De viser til at elektroinstallatøren mener at det var installert en 35A OV i det gamle huset. Arva har utført målinger av historisk belastning fra 1. januar 2020 til 31. desember 2023, som ifølge Arva viser at det gamle huset høyst sannsynlig har vært frakoblet i 2020, og at høyeste forbrukstopp er på ca. 7000 W. Dette samsvarer ifølge Arva med et OV på 35 A.

Det største mulige OV-et som kunne vært installert er ifølge Arva 63A, som gir et mulig effektuttak på 14 490 W.

Ifølge Arva kunne den eksisterende tilknytningen ikke benyttes til å forsyne den nye fritidsboligen da det ville ført til overskridelser på spenningskvalitet og kortslutningsytelse i nettet. Det måtte derfor legges en ny stikkledning til kundens fritidsbolig og eksisterende lavspentlinje måtte forsterkes. Arva viser til beregninger og vurderinger dokumentert i sjekklister for prosjektering i henhold til REN-blad 8061.

RMEs vurdering

Vurderingen av om nettmeldingen skal anses som en forespørsel om endring av eksisterende nettanlegg, nytilknytning eller en kapasitetsøkning beror på en helhetsvurdering av hva kundens forespørsel faktisk innebar.

En forespørsel om «endring av nettanlegg» er som nevnt gjerne kosmetisk eller praktisk begrunnet, uten at endringen nødvendigvis er utløst av en ny tilknytning, økt kapasitet eller bedre kapasitet. I denne saken endres tilknytningspunktet fra det gamle huset til den nye fritidsboligen ved at det legges en ny stikkledning. Bakgrunnen for endringen er likevel at kunden ønsker tilknytning av en ny fritidsbolig, og er etter RMEs vurdering ikke kosmetisk eller praktisk begrunnet. RMEs vurdering er derfor at forespørselen ikke er en forespørsel om endring av eksisterende nettanlegg etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 17-4 første ledd bokstav a.

Spørsmålet er derfor om nettmeldingen skal anses som en forespørsel om «ny tilknytning» eller om «økt kapasitet». Sentralt for vurderingen er om forespørselen er en videreføring av et eksisterende kundeforhold eller om det er snakk om oppsigelse av et kundeforhold og opprettelse av et nytt.

Som nevnt innebærer «å bli tilknyttet nettet» at kunden ber om en nettilknytning uten at det foreligger et eksisterende avtaleforhold til nettselskapet. Det er flere forhold som taler for at kunden ønsket å fortsette sitt kundeforhold med Arva, men tilknyttet et annet bygg på samme eiendom.

Da Arva utførte prosjekteringen la de til grunn at det gamle huset skulle frakobles. Arva var klar over at kundens eksisterende tilknytning skulle opphøre, samtidig som at den nye fritidsboligen skulle knyttes til. RMEs forståelse er at eksisterende tilknytning i det gamle huset ble frakoblet i forbindelse med at den nye fritidsboligen ble tilknyttet nettet. At den eksisterende tilknytning ble benyttet til byggestrøm og at det midlertidig ble hentet strøm fra det gamle huset da fritidsboligen var ferdigstilt tilsier at realitetene er en fortsettelse av et eksisterende kundeforhold.

RME bemerker at det klare utgangspunktet er at etablering av et nytt tilknytningspunkt skal anses som en ny tilknytning etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav a. Det er likevel realitetene som er avgjørende.⁷ RMEs vurdering er at nettmeldingen i denne saken *ikke* skal anses som en nytilknytning. Det er fordi realitetene i saken er at kunden aldri har ment å avslutte kundeforholdet, at eksisterende effektutvekslingsrettighet var forutsatt flyttet fra en bolig til en annen i umiddelbar nærhet på samme eiendom og at Arva tok høyde for at eksisterende bolig skulle kobles fra i prosjekteringen av tilknytningen av den nye. Vi har også vektlagt at kunden hadde en berettiget forventning om å beholde eksisterende effektutvekslingsrettighet og at det gir et lite rimelig resultat om oppsigelse av tilknytning i kombinasjon med reetablering på samme eiendom skulle medføre at kunden mister sin etablerte effektutvekslingsrettighet.

⁷ Se bl.a. Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 28. januar 2022 (2021/1047), RMEs [vedtak](#) av 16. januar 2025, RMEs [vedtak](#) av 18. mars 2016 og RMEs [vedtak](#) av 1. desember 2025.

Samtidig mener RME at det er klart at kunden har bedt om økt kapasitet. RME viser til at en forespørsel om å gå fra én-fase til tre-fase i seg selv er å anse som en forespørsel om økt kapasitet. For å avgjøre hva kapasitetsøkningen er, må RME likevel avgjøre hvilken effektutvekslingsrettighet kunden hadde fra før. Det er noe usikkerhet knyttet til hvor stort OV-et i det gamle huset var. Arva har skissert to alternativer; 35 A eller 63 A. Tilbakemeldinger fra kundens elektroinstallatør og målinger Arva har gjort av historisk topplast tilsier at kunden hadde en 35A én-fase tilknytning. I fravær av klare holdepunkter, mener RME at historisk topplast bør kunne legges til grunn for hva som var kundens berettigede forventning til eksisterende effektutvekslingsrettighet.⁸ RME legger derfor til grunn at kundens effektutvekslingsrettighet var 8050 W.

Kunden i denne saken har derimot bedt om en tilknytning med et mulig effektuttak på 19 919 W. Dette betyr at kunden har bedt om 11 869 W i økt kapasitet.

På bakgrunn av dette er det RMEs vurdering at det i denne saken er tale om en forespørsel om økt kapasitet, som Arva skal kreve et anleggsbidrag for dersom forespørselen om økt kapasitet utløser investeringer i nettanlegget, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.

RMEs konklusjon er at Arva har fastsatt og krevd inn betaling fra kunden etter feil regelverk, ved å anvende regelverket for ny tilknytning i stedet for regelverket for økt kapasitet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.

7.2 Har kunden utløst de investeringene som Arva har krevd inn et anleggsbidrag for?

Kunden anfører at det aldri har vært noe problem med kapasiteten til tilknytningen til det gamle huset. Kunden synes at det er overraskende at Arva hevder at kapasiteten i nettet er for dårlig. Han viser til at fritidsboligen midlertidig fikk byggestrøm ved å hente strøm fra det gamle huset.

Spørsmålet er om Arva skal kreve inn et anleggsbidrag fra kunden etter forskrift for omsetningskonsesjonærer kapittel 16.

Forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd fastsetter at nettselskapet skal kreve inn anleggsbidrag, og hvilke kostnader anleggsbidraget skal dekke. Anleggsbidraget skal dekke hele eller deler av kostnadsgrunnlaget for investeringene som blir utløst av kundens forespørsel om økt kapasitet, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.

Ordlyden «blir utløst» i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd gir en anvisning på at det må være en årsakssammenheng mellom kundens forespørsel og nettselskapets investering.

Utgangspunktet er at nettselskapet velger nettløsning når en kunde ber om nettilknytning. Dette følger av forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 3-1 andre ledd hvor det fremgår at nettselskapet skal «[...] gjøre nødvendige tiltak for å kunne gjennomføre tilknytning av nye uttakskunder [...]».

⁸ Se til sammenligning Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 28. november 2025 (2025/0996) og RMEs [vedtak](#) av 6. mai 2026 (202514970-17)

RME legger stor vekt på nettselskapets vurderinger knyttet til valg av nettløsning. Dette fordi det er nettselskapet som er ansvarlig for at driften av eget nett er forsvarlig, og for at kravene til leveringskvalitet blir overholdt. Vi vurderer imidlertid om de har oppfylt kravene som stilles til dem i energiloven med tilhørende forskrifter. Det betyr bl.a. at nettselskapet må kunne begrunne at investeringene er «utløst» av kunden.

Kunden har anført at det ikke var behov for å oppgradere nettet fordi huset skulle kobles fra nettet (rives) og at ny fritidsbolig ikke hadde høyere kapasitet enn det eksisterende huset. Vi viser i den sammenheng til vår vurdering i 7.1 der vi legger til grunn at kunden ber om 11 869 W i økt kapasitet.

Selv om kundens forespørsel innebærer en kapasitetsøkning mener RME at det likevel vil gi feil grunnlag for behovet for nettutbedringer, dersom Arva ikke tok høyde for at det gamle huset skulle frakobles da de utførte prosjekteringen. RME ba derfor Arva opplyse om hvilke forutsetninger de la til grunn ved prosjekteringen for ny tilknytning.

Arva opplyser om at alle tekniske beregninger og vurderinger i saken er utført med utgangspunkt i at kundens eksisterende bolig (huset) skulle frakobles strømnettet, og at tiltaket gjaldt etablering av ny tilknytning til fritidsboligen. Videre la de ikke historisk belastning i tidligere bygning til grunn for prosjekteringen fordi bygningen skulle frakobles, og at den nye fritidsboligen representerer et annet og mer krevende driftsmønster enn tidligere bruk, blant annet som følge av elbillading. De anså derfor historisk belastning i tidligere bygning som irrelevant for vurdering av nødvendig nettløsning.

RME vurderer at Arva ved å hensynta at kundens eksisterende bolig skulle frakobles nettet, har gjort en vurdering av om kundens tilknytning utløser behov for investeringer på riktig grunnlag. RME presiserer at et endret driftsmønster ikke gir grunnlag for å kreve anleggsbidrag med mindre kunden også ber om økt kapasitet eller bedre kvalitet.

RME må videre vurdere om Arva i denne saken har kunnet begrunne at kundens forespørsel om økt kapasitet har utløst de investeringene som det er krevd anleggsbidrag for.

Sentralt for vurderingen er kravene til leveringskvalitet. Arva plikter å oppfylle kravene til leveringskvalitet, herunder [spenningskvalitet](#), overfor sine nettkunder. Det følger av [leveringskvalitetsforskriften](#) (FOL) § 3-3 at kundens spenning målt i tilknytningspunktet i lavspenningsnettet skal være «innenfor et intervall på $\pm 10\%$ av nominell spenning». Det betyr at nettkunder i nett med nominell spenning lik 230 V, skal ha en spenning i tilknytningspunktet som ligger innenfor intervallet 207 til 253 V ($\pm 10\%$ av 230 V).

Det fremkommer av utført sjekklister for prosjektering⁹ av 17. januar 2023 at Arva beregnet at maksimal kortslutningsstrøm er lavere enn hva anlegget er forventet å tåle. Videre er det beregnet at spenningsfallet for eksisterende kunder er mer enn 6 % og på grensen til 10 %. Arva skriver i sin sjekklister at de aksepterer spenningsfall innenfor 6 %. RME har i tidligere vedtak vurdert at kravet i Arvas interne retningslinjer om at spenningsfallet ikke kan overstige 6 % er relevant og saklig begrunnet, og derfor noe nettselskap kan vektlegge i vurderingen av om tilknytning er driftsmessig forsvarlig og ved nettselskapets valg av nettløsning.¹⁰

Arva har også beregnet at spenningen i tilknytningspunktet til kunden kan falle ned til 180V ved tunglast hvis kunden tilknyttes uten forsterkninger i nettet, noe som ville vært under kravene til langsomme spenningsvariasjoner etter FOL § 3-3. De konkluderer med at linjen må forsterkes. Arbeidsbeskrivelsen¹¹ følger opp konklusjonen der det beskrives at nettet må utbedres grunnet lav spenning og lav kortslutningsstrøm på krets.

RMEs vurdering er at Arva har dokumentert at kundens tilknytning utløser behov for tiltak i nettet.

RMEs konklusjon er at Arva har avkrevd et anleggsbidrag for investeringer «utløst av kunden» i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 første ledd bokstav b.

7.3 Har Arva beregnet kundens anleggsbidrag riktig?

Kunden anfører at anleggsbidraget er urimelig høyt. I den forbindelse viser kunden til at andre kunder på [REDACTED] har betalt anleggsbidrag for tilknytning i sjiktet 3 000 til 4 000 kroner og at kunden er fakturert i overkant av 92 000 kroner for gravearbeid som tok 3,5 timer.

RME oppfatter at kunden stiller spørsmål ved totalkostnaden for tilknytningen. Spørsmålet er derfor om Arva har beregnet kundens anleggsbidrag riktig.

For å kunne ta stilling til om anleggsbidraget er riktig beregnet, anser RME det som hensiktsmessig å adressere kundens anførsel om at han ikke har akseptert avtalen om anleggsbidrag selv om han har betalt.

RME legger til grunn at kunden har akseptert tilbudet og at anleggsbidragsavtale er inngått. Vi viser til Arvas tilbud om anleggsbidrag av 27. februar 2023 med en digital portal og eget brukernavn og passord kunden må benytte for å akseptere tilbudet og få betalingsinformasjon. Ettersom kunden har betalt, forutsetter RME at kunden også logget inn i den nevnte portalen og aksepterte tilbudet.

RME bemerker at selv om anleggsbidragsavtale er inngått og anleggsbidraget er betalt, betyr det ikke nødvendigvis at kunden har akseptert de faktiske kostnadene. Uenighetssaker om anleggsbidrag kan bringes inn til RME, og vi vil da vurdere om anleggsbidraget er fastsatt og krevd inn i tråd med regelverket.

⁹ Arva AS, «RENblad 8061 - Distribusjonsnett - Forprosjektering / Prosjektering - Sjekklister», 17.1.2023, pkt. 8 og 9

¹⁰ RMEs [vedtak](#) av 4. september 2023 (202201226-38)

¹¹ Arva AS, «Arbeidsbeskrivelse 245006 [REDACTED] / ORD 6146», 17.1.2023

Generelt om regelverket for beregning av anleggsbidrag

Det følger av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-5 første ledd at anleggsbidraget maksimalt kan være lik kostnadsgrunnlaget for nettinvesteringen minus utredningskostnader kunden har betalt etter § 17-5 tredje ledd.

Kostnadsgrunnlaget for investeringen er utgangspunktet for fastsettelse av kundens anleggsbidrag. Kostnadsgrunnlaget er i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-5 andre ledd definert som anleggskostnad, fratrukket reinvesteringskostnader, tillagt fremskyndingskostnader og samlede utredningskostnader etter § 17-5 tredje ledd. Utredningskostnader for tiltak i regional- og transmisjonsnett er ikke aktualisert i denne saken. Det betyr at kostnadsgrunnlaget er lik anleggskostnader fratrukket reinvesteringskostnader tillagt fremskyndingskostnader.

Videre følger det av forskriftens § 16-5 tredje ledd at kundens anleggsbidrag settes lik en andel av kostnadsgrunnlaget på hvert nettnivå. For forespørsler som utløser investeringer i nettanlegg der kunden er eneste bruker beregnes andelen etter § 16-8, mens andelen beregnes etter § 16-9 for investeringer utløst i nettanlegg med flere brukere i distribusjonsnettet.

Utgangspunktet er at kunden skal dekke hele kostnadsgrunnlaget for kundespesifikke anlegg, men bare sin forholdsmessige andel av kostnadsgrunnlaget for nettanlegg med flere brukere, såkalt fellesanlegg. Kundens forholdsmessige andel beregnes som kundens etterspurte kapasitetsøkning delt på den økte kapasiteten i nettanlegget, jf. § 16-9 andre ledd.

Det følger imidlertid av § 16-9 tredje ledd at nettselskapet kan fordele hele kostnadsgrunnlaget på «et gitt antall kunder» dersom vilkårene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-8 bokstav b) og c) er oppfylt. Vilkårene er at nettanlegget er dimensjonert etter nettselskapets minste standard i forhold til kundenes bestilte kapasitet, og at nettselskapet vurderer at andre kunder ikke vil bli tilknyttet eller få økt kapasitet innen ti år.

Formuleringen «et gitt antall kunder» i § 16-9 tredje ledd skal forstås som tilfeller hvor nettselskapet bygger ut nettet for en begrenset gruppe med kunder som har forespurt nettilknytning eller forsterkning av en eksisterende nettilknytning. Det er presisert i *Oppsummeringsrapport: Forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet* at adgangen til å fordele hele kostnaden på «et gitt antall kunder» også omfatter de tilfeller der dette bare er én nettkunde.¹² RME har også lagt dette til grunn i vår forvaltningspraksis.¹³

I denne saken mottok kunden et revidert estimert anleggsbidrag den 28. februar 2023 på 79 399 kroner. Kunden aksepterte tilbudet, og betalte anleggsbidraget 1. mars 2023. Anleggsarbeidet ble påbegynt 12. juni 2023, og anlegget ble deretter spenningssatt 3. juli 2023.

¹² NVEs [oppsummeringsrapport](#) om forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag, pkt. 6.10.3 på s. 42

¹³ Se bl.a. RMEs [vedtak](#) av 1. november 2023 (202216590-23)

I det estimerte anleggsbidraget av 28. februar 2023 hadde Arva fordelt kostnadsgrunnlaget for investeringer i fellesanlegg som en forholdsmessig andel etter § 16-9 første og andre ledd. Arva anfører imidlertid i sine kommentarer til RMEs første forhåndsvarsel at de har revurdert tiltaket som ble gjort i fellesanlegg, som en kundespesifikk investering. De mener derfor at de kan kreve hele kostnadsgrunnlaget dekket gjennom kundens anleggsbidrag etter § 16-9 tredje ledd.

For å kunne ta stilling til om Arva har beregnet kundens anleggsbidrag korrekt, må RME først ta stilling til om Arva kan endre hvordan kundens anleggsbidrag skal beregnes (fordelingen av kostnadsgrunnlaget) etter at avtale om anleggsbidrag er inngått med kunden.

7.3.1 Kan Arva endre sin beslutning om fordeling av kostnader etter at avtale om anleggsbidrag er inngått?

Anleggsbidragsregelverket skal bl.a. gi kundene et godt nok informasjonsgrunnlag til at kundene kan ta en opplyst beslutning. RME omtaler i høringsdokumentet om anleggsbidrag blant annet at:

«[...] anleggsbidraget [gir] informasjon til kundene om hva kostnadene ved deres tilknytning eller forsterkning vil være. Når kundene mottar et tilbud om tilknytning med tilhørende estimat på et anleggsbidrag, får kunden mulighet til å vurdere nettilknytning opp mot alternative tiltak. Dette gjelder for eksempel at kunden finner en alternativ lokalisering med bedre nettkapasitet, at kunden reduserer effektbehovet slik at det ikke er nødvendig å investere i nytt nett eller at kunden finner andre mer lønnsomme energikilder».¹⁴

Videre fastslår reglene for etterberegning at nettselskapet maksimalt kan etterfakturere 15 % utover estimert anleggsbidrag, gitt at kostnadsoverskridelsen ikke skyldes forhold på kundens side, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11 andre ledd. Hensynet bak 15 %-regelen er å sikre forutsigbarhet for kunden når de tar beslutningen om å inngå avtale om anleggsbidrag.

Arva utførte forprosjektering 17. januar 2023 og fant at det var nødvendig å foreta investeringer i nettet for å gjøre det driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens forespørsel om tilknytning. Arva valgte å fordele kostnadene for investeringer i fellesanlegg etter kundens forholdsmessige andel etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 første og andre ledd.

I ettertid har Arva revurdert tiltaket i fellesanlegget som en kundespesifikk investering. Arva anfører at vilkårene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 tredje ledd er oppfylt og at kostnadene som er knyttet til investeringene i fellesanlegg derfor kan belastes kunden i sin helhet.

Arva viser også i denne sammenheng til at det er nettselskapet som har ansvar for valg av nettløsning. Arva mener dette også omfatter vurderingen av om en investering skal behandles som kundespesifikk etter § 16-8 eller som investering i nettanlegg med flere brukere etter § 16-9, forutsatt at vurderingen er saklig og ikke-diskriminerende.

RMEs vurdering er at Arva kan endre hvordan de beregner kundens anleggsbidrag, og at dette også kan gjøres etter at anleggsbidragsavtalen er inngått.

¹⁴ Se [Høringsdokument nr. 6 2018](#) s. 15, tredje avsnitt

I vår vurdering har vi særlig lagt vekt på at det er nettselskapet som er ansvarlig for å avgjøre hvordan anleggsbidrag skal beregnes etter forskrift for omsetningskonsesjonærer kapittel 16. Vi viser i den forbindelse til at anleggsbidrag er en tariff og at nettselskapene selv fastsetter sine tariffer, jf. NEM § 4-6 andre ledd. RME mener videre at anleggsbidragsregelverket bør legge til rette for at nettselskapet kan korrigere feil ved beregning av anleggsbidrag, selv om feilen blir oppdaget etter avtaleinngåelse. Slik vi ser det, kan adgangen til å endre hvordan kundens anleggsbidrag skal beregnes i enkelte tilfeller også være nødvendig når nettselskapet skal kreve inn et anleggsbidrag fra etterfølgende kunder etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-1 andre ledd. En slik endringsadgang vil også kunne sikre at nettselskapenes praksis er ikke-diskriminerende og objektiv overfor alle kunder ved at like tilfeller behandles likt.

I vurderingen har RME vektlagt at kunden ved avtaleinngåelse er klar over at anleggsbidraget kan bli opptil 15 % høyere enn estimatet, og at 15 %-regelen skaper både forutsigbarhet og beskytter kunden mot kostnadsoverskridelser når de tar investeringsbeslutningen. Vi understreker at en endring av hvordan kundens anleggsbidrag beregnes – etter avtaleinngåelse – ikke påvirker hvor mye nettselskapet maksimalt kan kreve inn, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11 andre ledd.

Det er imidlertid en forutsetning for at Arva kan endre hvordan kundens anleggsbidrag beregnes at vilkårene for den nye beregningen er oppfylt. RME må derfor vurdere om vilkårene for å kreve hele kostnadsgrunnlaget dekket av kunden gjennom kundens anleggsbidrag etter § 16-9 tredje ledd er oppfylt. Vilkaene er at nettanlegget er dimensjonert etter nettselskapets minste standard i forhold til kundenes bestilte kapasitet, og at nettselskapet vurderer at andre kunder ikke vil bli tilknyttet eller få økt kapasitet i nettanlegget innen ti år.

Arva viser til at netttiltaket er dimensjonert etter nettselskapets minste standard for å kunne forsyne kunden. Tiltaket var nødvendig for å oppfylle krav til spenningskvalitet og kortslutningsytelse ved tilknytning av den aktuelle installasjonen. Arva forklarer at de eksisterende kundene på den aktuelle radialen hadde akseptabel leveringskvalitet før tiltaket, og at investeringen ikke var nødvendig for å opprettholde deres forsyning. De bemerker også at de eksisterende kundene har vesentlig kortere avstand til transformator i forhold til den klagende kunden.

Det fremkommer av utført sjekklister for prosjektering¹⁵ av 17. januar 2023 at maksimal kortslutningsstrøm er lavere enn hva anlegget er forventet å tåle. Kortslutningsstrømmen i IT-nett (Ik2min) er brukt som et mål på nettets styrke. En kortslutningsytelse på under 250A er ansett å være en svært lav kortslutningsytelse.¹⁶ Arva beregnet laveste kortslutningsstrøm til 187A hos kunden uten forsterkning av nettet. Arva konkluderer med at anlegget må forsterkes med to nye kabler av typen EX 3x95 fra trafo til endemast. Dette gir en kortslutningsytelse hos kunden på 810A. Arva beskriver dette som OK.

¹⁵ Arva AS, «RENblad 8061 - Distribusjonsnett - Forprosjektering / Prosjektering - Sjekklister», 17.1.2023, pkt. 8 og 9

¹⁶ Se RME ekstern rapport «[Prosumenters innvirkning på lavspente distribusjonsnett](#)», PQA AS, kapittel 2.7.

Videre er det beregnet at spenningsfallet for eksisterende kunder er mer enn 6 % og på grensen til 10 %. Beregningene viser også at spenningen hos kunden blir 180V ved tunglast med hovedsikring på 3x50A. Det er under kravet som stilles til leveringskvalitet. Arvas konklusjon var at linja fra trafo til endemast må forsterkes med parallell kabel av typen EX 3x95. Det vil gi en spenning på ~ 222V under tunglast.

RME vurderer at forsterkningen av linja fra trafo til endestolpen gir en kortslutningsytelse og spenningskvalitet som gir tilfredsstillende kvalitet i forhold til kundens etterspurte kapasitet. Vi kan ikke se at det er holdepunkter for at Arva har dimensjonert anlegget utover minste standard i forhold til kundens etterspurte kapasitet.

Videre vurderer Arva basert på de faktiske forholdene i området at det er lite sannsynlig at andre kunder vil bli tilknyttet eller få økt kapasitet i det aktuelle nettanlegget innen ti år. De viser til at det ikke forelå noen bestilling, plan eller konkret forventning om økt kapasitet eller nye tilknytninger i området. Arva informerer om at det fremdeles gjelder per 17. desember 2025. Eiendommen til kunden ligger i et grisgrendt område med lav utbyggingsaktivitet. Det aktuelle området er ikke regulert, og omkringliggende arealer er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål (LNF). På bakgrunn av dette vurderer Arva det som lite sannsynlig at andre kunder vil bli tilknyttet eller få økt kapasitet i det aktuelle nettanlegget innen ti år.

RME vurderer at Arva har gitt en tilstrekkelig begrunnelse for hvorfor de mener at det ikke er sannsynlig at de vil få nye forespørsler om kapasitet i anlegget innen de neste ti år.

RMEs vurdering er at vilkårene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 tredje ledd er oppfylt.

På bakgrunn av dette er RMEs vurdering at Arva kan endre kostnadsfordelingen for investeringen fra en forholdsmessig andel etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 første og andre ledd, til å fordele hele kostnadsgrunnlaget på kunden etter § 16-9 tredje ledd første punktum. RME bemerker at selv med en ny beregning av kundens anleggsbidrag, er anleggsbidraget til kunden likevel oppad begrenset til maksimalt 15 % utover det estimerte anleggsbidraget, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11 andre ledd.

7.3.2 Beregning av kundens anleggsbidrag

RME har etterspurt dokumentasjon på Arvas utregning av anleggsbidraget og mottatt to Excel-filer som viser det estimerte anleggsbidraget og etterberegningen. RME har gjennomgått utregningen av det estimerte anleggsbidraget.

For beregningen av det estimerte anleggsbidraget har Arva ført følgende kostnader og fratrukk på kunden:

Entreprenørkostnader	114 153,13 kr
Arbeidstimer Arva	7650 kr
Ny måler	843 kr
Reinvestering	- 43 257,81
	kr
Kundens anleggsbidrag	79 388,32 kr

Arva beregner kundens andel av anleggskostnader, reinvesteringskostnader og fremskyndingskostnader for hver kostnadspost – før dette summeres i henholdsvis kundens andel av entreprenørkostnader og reinvestering som trekkes fra. Videre legger de til Arvas arbeidstimer og kostnad for ny måler, og summerer for å beregne kundens estimerte anleggsbidrag. Metoden skiller seg fra metoden som er beskrevet i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-5 der det først beregnes et kostnadsgrunnlag for hvert nettnivå. Kundens anleggsbidrag settes så lik en andel av kostnadsgrunnlaget på hvert nettnivå, før det summeres sammen.

RMEs vurdering er at Arvas metode for beregninger er riktig, men vi mener at beregningene er gjort på en måte som gjør det krevende for RME og kunden å ettergå dem. Arva har erkjent dette og sagt at de har forbedret både interne rutiner og kompetanse knyttet til fastsettelse av anleggsbidrag. Vi tar dette til etterretning.

Reinvestering og fremskyndingskostnader

Arva mener at fradrag for reinvestering av eksisterende tilknytning i dette tilfellet ikke er treffende. Tiltaket innebærer ikke videreføring eller oppgradering av eksisterende anlegg. Arva viser til at den tidligere tilknytningen er avvirket, og det dermed ikke foreligger en funksjonell videreføring som tilsier at tiltaket kan anses som en reinvestering. RME er ikke enig i det. Vi viser til vår begrunnelse i kapittel 7.1 ovenfor der vi redegjør for hvorfor realitetene i saken medfører at kunden har sine effektutvekslingsrettigheter i behold og derfor må anses som en forespørsel om økt kapasitet.

En konsekvens av at kundens forespørsel skal behandles som en forespørsel om økt kapasitet, er at den nye stikkledningen som legges regnes som en utskifting av kundens eksisterende tilknytning. Den gamle stikkledningen vil ikke lenger være i bruk. Arva skal derfor trekke fra reinvesteringskostnader og legge til fremskyndingskostnader for kundens stikkledning. Vi kan ikke se at dette er blitt gjort i beregningen av anleggsbidraget.

Ny måler

Kunden fikk et tilbud med et estimert anleggsbidrag på 79 399 kr. RME registrerer at Excel dokumentet inneholder kostnad for måler på 843 kr, mens kostnaden for måler i tilbudet som ble oversendt kunden er oppgitt til 854 kr. Det forklarer avviket mellom utregningen og tilbudet kunden fikk. RME legger til grunn at kostnaden til måler har steget, slik at riktig pris er 854 kr.

Kundens andel av kostnadsgrunnlaget for investeringer i fellesanlegg

I denne saken hadde Arva på tidspunktet for estimering av anleggsbidraget fordelt kostnadene for investeringer i fellesanlegg som en forholdsmessig andel av kostnadsgrunnlaget, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-9 første og andre ledd. I tråd med vår vurdering i punkt 6.3.1, kan Arva endre kostnadsfordelingen for investeringen i fellesanlegget fra en fordeling etter § 16-9 første og andre ledd til en fordeling etter § 16-9 tredje ledd første punktum.

I denne saken hadde Arva i utgangspunktet beregnet kundens forholdsmessige andel som 1/4 (en fjerdedel) av kostnadsgrunnlaget for investeringene i fellesanlegg. På bakgrunn av at Arva har revurdert hva som er riktig fordeling av kostnadene for investeringene i fellesanlegget og RMEs vurdering i punkt 7.3.1, er det dermed klart at Arva har beregnet kundens andel feil når de har beregnet kundens andel som 25 %.

RMEs konklusjon

RMEs vurdering er at Arva kan endre kostnadsfordelingen for investeringen i fellesanlegget til å fordele hele kostnadsgrunnlaget på kunden etter § 16-9 tredje ledd første punktum, men at en konsekvens av dette er at Arva har beregnet kundens andel av kostnadsgrunnlaget feil. RMEs vurdering er at kundens anleggsbidrag som en følge av dette er beregnet i strid med forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-9 tredje ledd.

Arva har ikke trukket fra reinvesteringskostnader og lagt til fremskyndingskostnader for ny stikkledning. Det må gjøres som følge av at RMEs konklusjon er at kunden ber om økt kapasitet, slik at den nye stikkledningen derfor erstatter den som gikk til det forrige huset. RMEs vurdering er at Arva har beregnet kostnadsgrunnlaget i strid med forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-5 andre ledd.

RMEs konklusjon er derfor at Arva har beregnet kundens anleggsbidrag i strid med forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-5 andre ledd og tredje ledd tredje punktum, jf. § 16-9, som følge av feil fastsettelse av kostnadsgrunnlaget og kundens andel av dette.

Kundens andel av kostnadsgrunnlaget for fellesanlegg vil med Arvas nye fordeling endres fra 25 % til 100 %. RME understreker at Arva likevel maksimalt kan kreve 15 % utover estimert anleggsbidrag betalt fra kunden, jf. forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-11 andre ledd.

For ordens skyld gjør RME oppmerksom på at det er utregningen av kostnadsgrunnlaget og kundens andel av kostnadsgrunnlaget for de nødvendige tiltakene i nettanlegg med flere brukere som etter vår vurdering er feil. Kostnadene for tiltak i nettanlegg som kunden er eneste bruker av (kundespesifikke kostnader) skal kunden alltid dekke i sin helhet i medhold av forskriftens § 16-5 tredje ledd jf. § 16-8.

For å gjenopprette lovlig tilstand pålegger RME Arva å beregne kundens anleggsbidrag på nytt der Arva trekker fra reinvesteringskostnader og legger til fremskyndingskostnader for ny stikkledning, samt ny fordeling av kostnadsgrunnlaget i tråd med forskrift for omsetningskonesjonærer §§ 16-5 til 16-9.

7.4 Har Arva etterberegnet anleggsbidraget riktig?

Partene er uenige om etterfaktureringen av kostnader for gravearbeid knyttet til kabelgrøften frem til kundens tilknytningspunkt.

Forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-11 første ledd fastslår at Arva skal etterberegne anleggsbidraget etter at nettanlegget er ferdigstilt på grunnlag av sine «faktisk påløpte kostnader».

Betalinger som Arva gjør i samsvar med inngåtte rammeavtaler til en underentreprenør for arbeidet de har utført på vegne av Arva med å tilknytte kunden, er «faktisk påløpte kostnader» for Arva. Dette er stadfestet av Energiklagenemnda.¹⁷

¹⁷ Energiklagenemndas [avgjørelse](#) av 13. desember 2024 (2024/1376)

Nettselskapet kan kreve at kunder dekker kostnadsoverskridelser på inntil 15 % ut over det estimerte anleggsbidraget. Dette inkluderer for eksempel kostnadsoverskridelser som skyldes materialkostnad, arbeidstimer og grunnforhold som kan påvirke gravearbeid (som frost, fjell, eksisterende infrastruktur, o.l.).

Nettselskapet skal kreve full betaling for kostnadsoverskridelser som skyldes forhold på kundens side. Dette kan for eksempel være overskridelser knyttet til forsinkelser hos kunden som fører til at forutsetningene for kostnadsestimatet brister, eller at kunden har endret eller utvidet sin bestilling underveis i prosessen. Nettselskapet er pålagt å informere kunden om kostnadsoverskridelser så fort de er kjent med disse. Det er særlig viktig å informere om kostnadsoverskridelser som påvirker anleggsbidraget ut over 15 %-regelen så tidlig som mulig.

Den 15. november 2024 mottok Arva dokumentasjon på anleggsarbeidet fra sin entreprenør. De faktisk påløpte kostnadene var 95 575 kroner og 23 øre. Ettersom hele kostnadsgrunnlaget skal fordeles på kunden, vil dette også være det etterberegnete anleggsbidraget.

Arva kan imidlertid ikke kreve mer enn 15 % utover det estimerte anleggsbidraget med mindre kostnadsoverskridelsen «skyldes forhold på kundens side», jf. forskriftens § 16-11 andre ledd. RME har i vår praksis lagt til grunn at dette kravet skal forstås som at kunden har skyld i hele eller deler av kostnadsoverskridelsen.¹⁸

Merkostnadene for gravearbeidet knytter seg til mengderegulering av kabelgrøften. Arva anfører at kunden ønsket en annen trase enn den som var grunnlaget for estimert anleggsbidrag, og mener derfor at merkostnadene skyldes forhold på kundens side.

Dersom kunden ønsker endringer som utløser merkostnader, skal nettselskapet gi kunden et tilbud for den ekstra kostnaden og kreve aksept før gjennomføring. Dette følger forutsetningsvis av forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-3 første ledd bokstav d jf. § 16-2 bokstav c, og er lagt til grunn i RMEs forvaltningspraksis. RME oppfatter at Arva ikke opplyste kunden om at endringen av gravetraseen ville føre til merkostnader, eller gav kunden et nytt tilbud som krevde aksept. Vi viser til e-postkorrespondanse mellom partene 28. februar 2023. Kunden ba om endret trase fordi det var enklere å grave der. Arva svarte at de skal gi beskjed til entreprenør at de skulle ta kontakt før graving, slik at traseen ble som ønsket.

RMEs vurdering er derfor at Arva ikke kan kreve betalt for merkostnadene knyttet til mengderegulering av kabelgrøften utover 15 % av estimert anleggsbidrag. Arva har ikke opplyst om andre merkostnader som skyldes forhold på kundens side. Arva kan derfor ikke kreve mer enn 15 % utover det estimerte anleggsbidraget dekket av kunden.

Tilbudet med det estimerte anleggsbidraget som kunden aksepterte var på 79 399 kroner. 15 % av 79 399 kroner er 11 910 kroner (øreavrundet). Det betyr at Arva ikke kan kreve mer enn 11 910 kroner etterbetalt fra kunden, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 16-11 andre ledd.

¹⁸ Se bl.a. RMEs [vedtak](#) av 2. september 2024 (202315403-14)

På bakgrunn av etterberegningen Arva gjorde etter at nettanlegget var ferdigstilt, sendte Arva en sluttfaktura på 11 909 kroner til kunden den 22. januar 2025. Beløpet på sluttfakturaen er dermed innenfor begrensningen på «maksimalt 15 prosent utover det estimerte anleggsbidraget». RME vurderer derfor at Arva i utgangspunktet etterberegnet og fakturerte anleggsbidraget riktig.

RMEs konklusjon i punkt 7.3 er imidlertid at det estimerte anleggsbidraget er beregnet feil. Det er ikke beregnet reinvesterings- og fremskyndingskostnader for kundens stikkledning, og fordelingen av kostnadsgrunnlaget for fellesanlegget øker fra 25% til 100 %. Det betyr at kundens estimerte anleggsbidrag i utgangspunktet skulle vært et annet beløp. Dette får også betydning for etterberegningen.

Med utgangspunkt i RMEs konklusjon i punkt 7.3, er RMEs vurdering at Arva har etterberegnet kundens anleggsbidrag i strid med forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-11 første og andre ledd, ved at etterberegningen bygger på et estimert anleggsbidrag som ikke er beregnet i tråd med forskriften.

For å gjenopprette lovlig tilstand pålegger RME Arva å gjøre en ny etterberegning basert på en riktig beregning av kundens anleggsbidrag innen fire uker fra vedtaksdato, jf. forskrift for omsetningskonesjonærer § 16-11.

8 Varsel om tvangsmulkt

Dette brevet er også et varsel om tvangsmulkt, i tråd med kravene i forvaltningsloven § 16. Hvis nettselskapet ikke følger vedtaket om retting innen fristen, vil vi vurdere å fastsette en tvangsmulkt, jf. energiloven § 10-3 første ledd og forskrift for omsetningskonesjonærer § 18-1.

RMEs foreløpige vurdering er at tvangsmulkten vil utgjøre 18 000 kr per døgn og løper fra første kalenderdag etter rettingsfristens utløp og fram til det ulovlige forholdet opphører. Tvangsmulktens størrelse er fastsatt skjønnsmessig og vil løpe pr. kalenderdag. Ved utmålingen har RME i vår foreløpige vurdering lagt vesentlig vekt på at Arva har spart arbeidskostnader ved å ikke beregne kundens anleggsbidrag forskriftsmessig. Vi gjør oppmerksom på at tvangsmulktens størrelse kan oppjusteres.

Dere kan uttale dere i spørsmålet om tvangsmulkt senest 24. juni 2026. Hvis dere har ny informasjon til oss eller vil rette opp i de opplysningene vi har fått tidligere, er det viktig at vi får dette før fristen går ut. Hvis ikke vil vi behandle saken ut fra de opplysningene vi allerede har fått.

9 Dere har rett til å klage

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Energiklagenemnda innen 3 uker fra vedtaket ble mottatt. Klagen skal sendes til rme@nve.no.

Les mer nedenfor hvordan dere klager. Kravene til klagen følger av forvaltningsloven [kapittel VI](#).

10 Har dere spørsmål?

Send e-post til rme@nve.no hvis dere har spørsmål. Husk å oppgi saksnummer i emnefeltet.

Med hilsen

Andreas Kristensen
Førstekonsulent

Godkjent av Torfinn Stulen Jonassen
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

ARVA AS
[REDACTED]

Kopimottakerliste:

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda, men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none">- Skrive hvilket vedtak du klager på.- Skrive hvilket resultat du ønsker.- Opplyse om du klager innenfor fristen.- Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan.

	Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.